ŠVP PV pro MŠ

- vypracovaný na základě RVP PV 10/2021
- vydal ředitel Základní školy a Mateřské školy Bílovec, Komenského 701/3, příspěvková organizace PaedDr. Peter Šloff
- je podkladem pro tvorbu třídních vzdělávacích programů na jednotlivých pracovištích
- byl projednán a schválen na pedagogické radě 27. 8. 2024
- číslo jednací: zsbkom 257/2024
- platný od: 1. 9. 2024

„Tajemství duhové kuličky“

Hlavní cíle programu:

- Vytvořit pohodové prostředí pro děti předškolního věku.
- Vnímat změny, učit se je přijímat a aktivně se s nimi vyrovnávat.
- Nenásilnou formou seznámit děti s reálným životem.
- Určit se kriticky myslet, rozpoznávat problémy a řešit je.
- Umět si vybírat a nést za svou volbu odpovědnost.
- Sdílet zájem a odpovědnost vůči společenství (obci), zemi a prostředí, ve kterém žijeme.
- Vytvářet si zdravé životní návyky a postoje.
- V rámci ekologie zapojit nejen děti, ale i rodiče do akcí, které budou aktuálně probíhat v našem okolí (třídění a sběr papíru, sběr plastových víček lahví apod.).
- Rozvíjet osobnost každého dítěte s ohledem na jeho možnosti a individuální potřeby v úzké spolupráci s rodiči.
- Vytvářet podmínky pro kvalifikovanou práci s integrovanými dětmi, s dětmi vyžadující logopedickou péči a s dětmi s odloženou školní docházkou.

V Bílovci 28. 8. 2024

PaedDr. Peter Šloff v. r.
ředitel školy

Obsah školního vzdělávacího programu

1. Identifikační údaje o škole str. 3
2. Filozofie mateřské školy str. 4-5
3. Charakteristika mateřských škol str. 5-6
4. Podmínky vzdělávání str. 6
   - Věcné podmínky str. 6-7
   - Životospráva str. 7
   - Psychosociální podmínky str. 8
   - Organizace chodu mateřské školy str. 8-9
   - Řízení mateřské školy str. 9-10
   - Personální a pedagogické zajištění str. 10
   - Spoluúčast rodičů str. 10-11
   - Spolupráce se ZŠ str. 11
   - Spolupráce s veřejností str. 11
   - Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami str. 11-13
   - Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných str. 13
   - Podmínky pro vzdělávání dětí od 2 do 3 let str. 13-15
   - Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka str. 15
5. Organizace vzdělávání str. 15-17
6. Charakteristika vzdělávacího programu str. 17
   - Vzdělávací cíle a záměry str. 17-19
   - Formy a metody vzdělávací práce, prostředky plnění cílů str. 19-20
7. Vzdělávací obsah str. 20-21
   - Integrované bloky str. 21-23
   - Očekávané výstupy předškolního vzdělávání, dílčí cíle a kompetence str. 23-31
   - Očekávané výstupy předškolního vzdělávání str. 31-34
8. Evaluace a hodnocení str. 34-37

1. Identifikační údaje o škole

Adresa školy:
Základní škola a Mateřská škola Bílovec, Komenského 701/3, příspěvková organizace
Komenského 701 /3, 743 01 Bílovec
okres: Nový Jičín
tel.: 556 410 837
IČO: 00848298
IZO: 102224014
RED-IZO: 600138429
Čú: 3001033801/0100
e-mail: zs.bkom@tiscali.cz
www.zsbkom.cz

Odloučená pracoviště:
MŠ Zahradní 532/29, tel.: 733 180 921, 733 521 839
e-mail: bc.ms.zahradni@seznam.cz
MŠ Svobodova 358, tel.: 556 412 154, 733 183 339
e-mail: ms.svobodova@seznam.cz
MŠ Bravinné 66, tel.: 556 417 027, 733 531 976
e-mail: msbravinne@seznam.cz
MŠ Stará Ves 144, tel.: 553 038 522, 733 373 949,
e-mail: zs.bcstaraves@seznam.cz

Zřizovatel školy:
Město Bílovec, okres Nový Jičín
Slezské náměstí 1
743 01 Bílovec
IČO: 00 297 755
telefon: 556 411 301-2
www.bilovec.cz
e-mail: posta@bilovec.cz

Ředitel:
PaedDr. Peter Šloff

Zástupce ředitele:
Ing. Eva Ďuláková – pro 1. st. ZŠ
Mgr. Kamil Papuga – pro 2. st. ZŠ
Bc. Jana Jermářová – pro MŠ

KONCEPCE A MOTTO ŠKOLY:

Mottem koncepce, kterou uplatňujeme, jsou slova neznámého autora

„Učitel ti může otevřít dveře, ale vstoupit do nich musíš ty sám.“

Koncepce školy vychází ze specifických potřeb dětí, z dokonalé znalosti jejich individuálních schopností a ze znalosti sociálního prostředí rodin dětí, které do MŠ přicházejí. Na prvním místě jsou zohledňovány vývojové zvláštnosti věku, které rozvíjíme přiměřeným způsobem po stránce sociální, fyziologické, kognitivní, sociální a emociální. Tato vývojová hlediska jsou v plné míře respektována.

Základní pravidla v MŠ:

- o všechno se rozděl
- hraj podle pravidel
- nikoho nebij
- nikdy nelži
- vracej věci tam, kde jsi je našel
- uklízej po sobě
- neber nic, co ti nepatří
- když někomu ublížíš, řekni „promiň“, o pomoc slušně požádej
- před jídlem si umyj ruce, splachuj
- každý den něco dělej: – trochu se uč, trochu přemýšlej, trochu maluj, kresli, čti si a povídej, trochu zpívej a tancuj, hodně cvič a hraj si s kamarády a také trochu pracuj
- každý den po obědě si odpočiň
- když vyrazíš do světa, dávej pozor na auta, chytni se někoho za ruku a drž se
- s ostatními pohromadě
- nikdy nezapomeň na dětské obrázkové knížky

2. Filozofie mateřské školy

Naše společná snaha vychází z myšlenky, aby bylo dítě rozvíjeno v návaznosti na výchovu dítěte v rodině, a to po stránce psychické, fyzické a sociální. Naším cílem je, aby bylo na konci svého předškolního období relativně samostatné, jedinečné, a aby zvládalo nároky života, které ho v budoucnu nevyhnutelně čekají. Snažíme se o to, aby na konci předškolního věku bylo dítě co nejlépe připravené dle svých předpokladů na vstup do ZŠ. Podporujeme u dětí samostatné myšlení, rozvíjíme u něho zdravé sebevědomí, uvědomění si odpovědnosti za své chování a jednání. Toto vše za spoluúčasti rodičů. Snažíme se o přirozené smyslové vnímání dítěte – přirozené poznávání, přirozený pohyb v přírodě s uvědoměním si, jak přírodu chránit. Dále podporujeme u dětí rozvoj komunikativních dovedností. Chceme, aby se děti cítily v mateřské škole bezpečně, zažívaly pocit jistoty, úspěchu, aby byly zde šťastné a veselé.

Malé dítě je jako rostlinka nebo strom, který je třeba pěstovat, starat se o jeho růst a vývoj, nasměrovat ho při jeho cestě životem. Proto, aby se dokázalo vyrovnat s obtížemi, musíme mu pomáhat, najít správnou cestu a stanovit pravidla, která ho povedou k vlastní zodpovědnosti. Čas dětství je čas bezstarostný, šťastný a plný radosti. Ale také čas prvních samostatných krůčků, objevování, čas přátelství a her, čas poznávání a hledání. Takové dětství bychom přály všem dětem a to je také jedním z cílů naší práce.

3. Charakteristika mateřských škol

Základní škola a Mateřská škola Bílovec, Komenského 701/3, příspěvková organizace slučuje čtyři mateřské školy na území města Bílovec, okres Nový Jičín. Mateřské školy na Zahradní ulici a Svobodově ulici jsou mateřskými školami městskými, mateřské školy v Bravinném a ve Staré Vsi jsou jednotřídními mateřskými školami na vesnici. Ani jedna z mateřských škol nemá vlastní kuchyň, pouze výdejnu. Strava je dovážena z centrální kuchyně při ZŠ Komenského Bílovec.
Celková kapacita mateřských škol uvedena v síti škol je 135 dětí.

Mateřská škola Zahradní - kapacita 56 dětí, dvě třídy věkově heterogenní
Svobodova - kapacita 40 dětí, dvě třídy věkově homogenní
Bravinné - kapacita 26 dětí, jedna třída věkově heterogenní
Stará Ves - kapacita 13 dětí, jedna třída věkově heterogenní

Mateřská škola Zahradní
Budova MŠ si zachovala svou původní podobu do dnešní doby. Navzdory své poloze v centru města se MŠ nachází v klidném prostředí a to především díky rozlehlé a dobře vybavené zahradě se vzrostlou zelení, která ji obklopuje.

V suterénu se nachází přezouvárna, šatna, výdejna stravy s jídelnou společná pro všechny třídy. Také zde najdeme saunu se sociálním zařízením, které je využíváno při pobytu na školní zahradě. V přízemí jsou umístěny dvě učebny, sociální zařízení, dvě místnosti pro spaní, kde se dají matrace skládat a tím vznikne prostor k různým aktivitám,(tzv. multifunkční místnost). Dále je zde šatna učitelek a kancelář vedoucí učitelky MŠ.

Mateřská škola Svobodova

MŠ je v provozu od 1. 9. 1995 v budově bývalých jeslí na Svobodově ulici v Bílovci. Jedná se o starší dvoupodlažní budovu typu rodinné vily s nepříliš velkými prostorami, dodatečně upravovanou pro kolektivní zařízení. Součástí MŠ je velká přilehlá zahrada s příznivými podmínkami pro pobyt a vyžití dětí venku.

Mateřská škola Bravinné

Mateřská škola je umístěna v bývalé budově základní školy. Nachází se v klidné části vesnice Bravinné. Ve školním roce2013/2014 budova MŠ prošla rekonstrukcí.

Prostory v budově jsou dostatečně velké, umístěné ve dvou podlažích, jsou slunné, hezky vyzdobené, včetně dětských prací. V přízemí se nachází šatna pro děti, šatna pro učitelky a školnici, dále třída, školní kuchyně, sociální zařízení, místnost pro vytápění a prostory pro úklid, sportovní náčiní a hračky. Mezi podlažími se nachází sociální zařízení. Ve druhém podlaží se nachází kabinet pro učitelky a lehárna. Součástí je také prostorná půda a sklep. Umístění mateřské školy umožňuje mnoho pozorování přírodních jevů, pozorování přírody. V blízkosti se nachází spousta statků, polí a lesů.

Mateřská škola Stará Ves

Budova, ve které MŠ v současné době sídlí, byla postavena v roce 1906. Již tehdy byla určena pro školní účely. Do roku 1945 pro německou základní školu, po roce 1945 v ní byla zřízena česká škola, která je zde dodnes. Mateřská škola byla do budovy Základní školy začleněna v roce 2000 a je umístěna ve spodním podlaží společně s tělovýchovným koutkem, jídelnou a šatnou školáků. Samotná budova je obklopena přírodou, kolem jsou louky, lesy, stráně, potůček, říčka a přitom leží uprostřed obce. Součástí je velká školní zahrada s herními prvky a zahradním domkem. Dostupnost školy je velmi dobrá – v těsné blízkosti je autobusová zastávka a od roku 2005 také přechod pro chodce.

4. Podmínky vzdělávání

4.1 Věcné podmínky

- všech čtyř budov, které jsou součástí Základní školy a Mateřské školy Bílovec, Komenského 701/3, příspěvková organizace

- mají dostatečně velké prostory a takové prostorové uspořádání, které vyhovuje nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem dětí
- dětský nábytek, tělocvičné nářadí, hygienické zařízení i vybavení pro odpočinek dětí jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné
- vybavení hračkami, pomůckami, sportovním náčiním, materiálem a doplňky odpovídá počtu dětí a jejich věku, je průběžně obnovováno a doplňováno
- vybavení zahrad

MŠ Zahradní - otočné tabule, 2x pérové houpadlo, šeptanda, vjemový chodník, xylofon, 2x vrbová chýše, popelářské auto na pružinách, 2x zlatokopecké pískoviště, kamínkoviště, lezecká sestava, 5x lavička k ohništi, dětský zahradní nábytek, kola, koloběžky, trojkolky a jiné hračky, které slouží ke hrám dětí na školní zahradě.

MŠ Svobodova - houpačka – hnízdo, kreslící tabule, věžová sestava s lezeckou stěnou a klouzačkou, pískoviště s krycí a stínicí plachtou, 2x vahadlová dvoj houpačka, lanový žebřík, lanová stezka odvahy, řetězová dvoj houpačka, průlezka – Pejsek, lanová pyramida, houpadlo

na pružině - Medvěd, dětský zahradní nábytek, pojízdné hračky a dostatek ostatních hraček určených pro hry na školní zahradě.

MŠ Bravinné - pískoviště, 1x kyvadlová houpačka, 2x houpík, 1x Procházka – prolézačka se skluzavkou, 1x zahradní domek, 6x chůdy, 1x tabule, 2 lavičky se stolem, 1x lavička zabetonovaná, 1x lavička přenosná, 1x velká houpačka, 1x pyramida - teepee, dětský zahradní nábytek, pojízdné hračky a ostatní hračky určené pro hry na školní zahradě.

MŠ Stará Ves - pískoviště, 1x kovová průlezka se šplhadly, 1x soustava hrazd, 2x houpačka závěsná, 1x houpací lano, 1x šplhací plošina lanová a žebříková, 1x kladinky, 1x lavička, 4x lavice, 1x sestava Monkey Roade 3, 1x lanová sestava, 1x teepee, pevná vydlážděná plocha, dětský zahradní nábytek, pojízdné hračky a dostatek ostatních hraček určených pro hry na školní zahradě.

- školní výdejny jsou postupně modernizovány, vybavení odpovídá hygienickým předpisům a požadavkům, jsou vybaveny dle počtů připravovaných jídel moderními přístroji, které práci ne jen zkvalitňují, ale i usnadňují

4.2 Životospráva

- strava se pro všechny mateřské školy dováží ze školní jídelny Základní školy v Bílovci na Komenského ulici, přepravuje se v nerezových várnicích, kde je převoz zajištěn autem k tomu určeným
- skladba jídelníčku odpovídá zásadám zdravé výživy s dostatečným množstvím ovoce a zeleniny
- stravování dětí je zajištěno 3x denně, je dodržováno maximálně 3 hodinové rozmezí mezi jídly
- pitný režim je zajištěn po celý den, v letních měsících i při pobytu na školní zahradě – dítě použitý hrníček odkládá na určené místo a správní zaměstnanec zajišťuje jejich umytí a doplňování čistými
- je zajištěný pravidelný denní rytmus a řád, který je zároveň natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činnosti v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci
- děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, program a délka je aktuálně přizpůsobována okamžité kvalitě ovzduší
- děti mají dostatek pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru MŠ
- v denním režimu je u dětí respektována individuální potřeba aktivity, odpočinku a spánku, všechny děti odpočívají 20 – 30 minut, poté jsou nespícím dětem nabízené klidné, zájmové činnosti
- zaměstnanci se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor
- děti do jídla nenutíme, ale snažíme se, aby všechno alespoň ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování

4.3 *Psychosociální podmínky*

- nově příchozím dětem nabízíme adaptační režim
- všichni zaměstnanci školy vytváří dětem takové prostředí, aby se cítily spokojeně, jistě a bezpečně
- děti zažívají pocit přijetí, sounáležitosti, důležitosti pro skupinu
- Všechny děti mají v naší škole stejná práva i stejné povinnosti. Nikdo není znevýhodňován či zvýhodňován. Osobní svoboda a volnost dětí je respektována do určitých mezí vyplývajících z pravidel chování a norem, které jsou ve škole stanoveny.
- Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku (min. 2 hodiny v dopoledních hodinách) vždy s ohledem na aktuální stav počasí a ovzduší. Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale v rámci možností i v MŠ. Po obědě je dodržována relaxační chvilka a odpočinek na lehátku, jsou však respektovány individuální potřeby spánku dětí. Dětem s nižší potřebou spánku jsou nabízeny klidné aktivity.
- každé dítě má dostatek prostoru pro dokončení své práce, činnosti
- ve vztazích mezi dospělými a dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora
- Všichni zaměstnanci školy respektují individuální potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. Učitelky nezatěžují děti, vždy přiměřeně, v rámci jejich možností a schopností.
- pedagog se programově věnuje neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem
- nejsou přípustné žádné projevy nerovnosti, podceňování a zesměšňování
- v předškolním vzdělávání uplatňujeme pedagogický styl s nabídkou, která dává dětem možnost aktivní účasti se samostatným rozhodnutím
- učitelka vede děti k tomu, aby nejdříve samy hledaly řešení svých problémů

4.4 Organizace chodu MŠ

Délka provozu je na jednotlivých mateřských školách různá, dle požadavků rodičů

Pracoviště:	MŠ Zahradní	-	6:00-16:15 hodin
	MŠ Svobodova	-	6:00-16:30 hodin
	MŠ Bravinné	-	6:30-16:00 hodin
	MŠ Stará Ves	-	6:30-16:00 hodin

Pro vyzvedávání dětí jsou budovy otevřené:

Pracoviště:	MŠ Zahradní	11:45 – 12:30 hodin a 14:30 – 16:15 hodin
	MŠ Svobodova	11:45 – 12:30 hodin a 14:30 – 16:30 hodin
	MŠ Bravinné	11:45 – 12:30 hodin a 14:30 – 16:00 hodin
	MŠ Stará Ves	11:45 – 12:30 hodin a 14:30 – 16:00 hodin

Organizaci dne si upravuje každá mateřská škola samostatně dle svých potřeb a místních podmínek. Náplní dne jsou volné hry dětí, didakticky cílené činnosti ve skupinách i

individuálně, zdravotní cvičení, pohybové aktivity, pobyt venku, odpolední odpočinek, nespací aktivity, stravování. Čas jednotlivých činností je uváděn orientačně, intervaly se upravují dle aktuálních potřeb a okolností. Pouze u podávání stravy je nutno dodržovat stanovené lhůty, aby nebyly porušovány hygienické předpisy. Taky při pobytu dětí venku, pokud to dovolí povětrnostní podmínky, je dodržována dostatečná délka. V letních měsících chodí děti na školní zahradu i v odpoledních hodinách.
Poměr spontánních a řízených činností je během celého dne vyvážený, děti při nich nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí.
Velká část denního režimu je ponechávána spontánní hře dětí, kterou učitelka cíleně a s citem využívá k plnění stanovených cílů.
Během celého dne jsou děti podněcovány k vlastní aktivitě, jsou zapojovány do organizace činností, mají možnost uplatnit svá přání a jsou dostatečně pozitivně motivovány pro nadcházející činností.
Během dne prolínají individuální, skupinové i frontální činnosti, dětem je poskytována možnost plánované akce se nezúčastnit, ale jsou jasně stanovené pravidla týkající se náhradní činnosti.
Pro realizaci plánovaných činností je k dispozici dostatečné množství pomůcek a materiálu, který je včas připravovaný.
Při vstupu do mateřské školy je individuálně uplatňován adaptační režim, který je předem domluvený s rodiči, aby vstup dítěte do MŠ proběhl s co nejmenšími problémy.
Spojování tříd – pravidelně na MŠ Svobodova a to ráno od 6:00 do 7:00 hodin – scházení dětí a odpoledne od 15:00 hodin do 16:30 hodin – rozcházení dětí.
Na začátku každého školního roku jsou rodiče informováni o slučování a přerušení provozu mateřských škol. Dochází k tomu výhradně v době prázdnin podzimních, zimních, jarních, velikonočních a letních. Během letních prázdnin je docházka dětí velmi nízká a z důvodu úsporných a snahy o čerpání dovolené se provoz slučuje převážně na MŠ Svobodovu a MŠ Zahradní, kde mohou docházet děti i z ostatních mateřských škol. Na zajištění provozu se podílejí zaměstnanci ze všech pracovišť.

4.5 Řízení mateřské školy

- Základní škola a Mateřská škola Bílovec, Komenského 701/3, příspěvková organizace slučuje čtyři odloučená pracoviště a to MŠ Zahradní, MŠ Svobodovu, MŠ Bravinné a MŠ Starou Ves
- ředitelství mateřských škol sídlí na Základní škole a Mateřské škole Bílovec, Komenského 701/3, kde má ředitel kancelář
- vedení školy tvoří ředitel, zástupci pro 1. a 2. stupeň, zástupkyně ředitele pro MŠ, vedoucí školní jídelny
- na odloučených pracovištích jsou pověřeny vedením vedoucí učitelky, které mají přesně stanovenou pracovní náplň a zajišťují přenos informací z ředitelství na odloučená pracoviště a taktéž zpět, vedou předepsanou dokumentaci
- školní jídelny - výdejny všech čtyř pracovišť řídí vedoucí školní jídelny, která má přesně stanoveny kompetence a je přímo podřízená řediteli školy
- pravidelně probíhají schůzky vedení, na kterých se řeší provozní a organizační záležitosti, plánování akcí, řešení vzniklých problémů

- pedagogické a provozní rady probíhají během celého roku
- povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny v pracovních náplních
- kontrolu práce a dodržování daných předpisů provádí ředitel a vedoucí pracovníci dle plánu kontrol i nahodile
- při vedení zaměstnanců ředitel vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, respektuje jejich názor, ponechává jim dostatek pravomocí a podporuje spolupráci mezi všemi zaměstnanci ne jen na jednotlivých pracovištích, ale i v rámci celé organizace
- mateřské školy úzce spolupracuje s různými místními i okolními organizacemi

4.6 Personální a pedagogické zajištění

- v mateřských školách pracuje 13 pedagogických pracovníků splňujících odbornou pedagogickou kvalifikaci
- v mateřské škole pracuje dle potřeb školní asistent a asistenti pedagoga
- pracovní tým funguje na základě jasně stanovených pravidel a jasně stanovené pracovní náplně jednotlivých zaměstnanců
- pedagogové se průběžně vzdělávají, účastní se akcí KVIC Ostrava a Nový Jičín a dalších institucí, nabyté poznatky a vědomosti následně prezentují na pedagogických poradách a získané metodické materiály dodávají i na ostatní MŠ
  - k průběžnému vzdělávání patří také samostudium odborné literatury a knih
  - ředitel vytváří podmínky pro další systematické vzdělávání všech zaměstnanců
- rozvrh přímé práce s dětmi je sestaven tak, aby při všech činnostech byla zajištěna dětem optimální pedagogická péče
- pedagogové jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem
- správní zaměstnanci jsou seznámení se školním vzdělávacím programem a podílejí se na naplňování jeho cílů, úzce spolupracují s učitelkami a jsou jim nápomocni v případě, že jsou o to požádaní, taktéž se účastní při organizování školních a mimoškolních akcí
- všichni zaměstnanci jsou schopni v rámci celé mateřské školy bez problému a potíží nastoupit v případě nutnosti na kterékoliv pracoviště a vykonávat potřebnou práci
- zaměstnanci jsou seznámení se všemi směrnicemi a dokumenty mateřské školy, znají svá práva a povinnosti, znají svou pracovní náplň

4.7 Spoluúčast rodičů

- Vztahy mezi pedagogy a rodiči jsou na základě partnerství.
- Rodiče mohou kdykoli vstoupit do třídy, toto běžně využívají.
- Rodiče byli seznámeni se ŠVP a s tím, že mohou kdykoli přispět nebo doplnit tento program.
- Rodiče jsou dle jejich zájmu informování o svém dítěti. Informace jsou jim předávány

- v diskrétním prostředí, taktně. Učitelky se zdržují zbytečných a nevyžádaných informací o dětech. Často informují rodiče o úspěších jejich dětí. Radí rodičům na jejich žádost i v oblasti výchovné.
- Rodiče se podílejí na organizaci akcí MŠ. Pomáhají MŠ s kopírováním, nosí potřebné pomůcky, papíry na kopírování, apod., půjčují si odbornou literaturu, metodické materiály, počítačové programy pro děti.
- V MŠ jsou dohodnuty postupy při jednání s rodiči. Je zakázáno jakoukoli informaci z MŠ přenášet na veřejnost.
- Podporujeme rodinnou výchovu, chráníme soukromí rodiny. Nezasahujeme do života a soukromí rodiny.

4.8 Spolupráce se ZŠ

- MŠ je součástí ZŠ, proto jsme v neustálém kontaktu.
- Předškolních děti navštěvují ZŠ, připravují se na vstup do ZŠ, probíhají konzultace mezi učitelkami, učitelky MŠ jsou přítomné u zápisu do ZŠ.

4.9 Spolupráce s veřejností

- Pro veřejnost připravujeme různé akce, účastníme se soutěží pořádaných městem a dalšími organizacemi.
- Spolupracujeme s hasiči, provádíme exkurze, spolupracujeme s DDM Bílovec, knihovnou a muzeem v Bílovci a dalšími organizacemi.
- Průběžně informujeme veřejnost o dění v MŠ ve zpravodaji města, vede se fotodokumentace a videozáznamy a prezentace na webových stránkách jednotlivých mateřských škol

4.10 *Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami*

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami v RVP PV vychází ve své základní koncepci z respektování individuálních potřeb a možností dítěte.

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona.

Podmínky pro vzdělávání dětí se SVP

Podmínky pro vzdělávání dětí se SVP odpovídají individuálním potřebám dětí s ohledem na jejich vývojová a osobní specifika. Snahou pedagogů je vytvoření optimálních podmínek k jejich rozvoji, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu dosáhnout co největší samostatnosti. Pedagog vždy pracuje s vědomím, že takové dítě má jiné osobnostní předpoklady, má menší zkušenosti a větší problémy s osamostatňováním Rozvoj osobnosti

dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí mnohem více, než je tomu u dítěte, které není ve svých možnostech primárně omezeno.

Postup ve vzdělávání dítěte se SVP

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami v mateřských školách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona se uskutečňuje na základě Školního vzdělávacího programu upraveného podle speciálních vzdělávacích potřeb dětí.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje učitel s dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení. Na základě této spolupráce realizuje mateřská škola podpůrná opatření. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně stanovuje mateřská škola. Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte.

Pedagog vypracuje jednoduchý a strukturovaný plán pedagogické podpory, který nastaví pro tyto děti pravidla častějšího vyhodnocování pokroku, poskytování motivující zpětné vazby, vždy s přihlédnutím k věku dítěte a k možným omezením, která obvykle vyplývají z tempa vývoje dítěte.

Pedagogové volí vhodné (potřebám dětí odpovídající) vzdělávací metody a prostředky, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními. Zároveň spolu s ostatními pracovníky, kteří se na péči o dítě také podílejí, uplatňují vysoce profesionální postoje. Nutné je zejména vytvořit podmínky pro pozitivní přijetí těchto dětí.

Rodiče o vypracování plánu nežádají, ale po jeho vypracování podpisem stvrdí, že s ním byli seznámeni. Podpůrná opatření se začnou poskytovat neprodleně po vypracování plánu. Po třech měsících bude plán vyhodnocen. Opatření má dítě podpořit. Pokud se ukáže, že podpora dítěte prostřednictvím plánu pedagogické podpory nebyla dostačující, požádáme zákonného zástupce, aby navštívil ŠPZ (PPP nebo SPC), které může následně doporučit podpůrná opatření vyšších stupňů.

Pokud bude u dítěte podezření na závažnější problémy, bude zákonným zástupcům neprodleně doporučeno vyšetření ve ŠPZ. Pro další postup budou rozhodující informace v doporučení vydaném poradenským zařízením, které škola obdrží.

Při zajišťování podpůrných opatření II. – V. stupně se postupuje v souladu s § 16 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Dítě s potřebou podpůrných opatření v běžné MŠ

<u>Podpůrná opatření 1. stupně:</u>

- Vedoucí učitelka MŠ rozhodne o poskytování podpůrných opatření prvního stupně bez doporučení školského poradenského zařízení i bez informovaného souhlasu ZZ.
    - Tím není dotčeno právo zákonného zástupce na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte (§ 21 školského zákona).

- Učitel MŠ zpracuje plán pedagogické podpory, ve kterém je upravena organizace a hodnocení vzdělávání dítěte včetně úpravy metod a forem práce a projedná jej s ředitelem školy.
- Pokud by po vyhodnocení plánu pedagogické podpory nepostačovala podpůrná opatření prvního stupně, doporučí vedoucí učitelka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení za účelem posouzení speciálních vzdělávacích potřeb dítěte.

Podpůrná opatření 2. až 5. stupně:

- Podmínkou pro uplatnění podpůrného opatření 2 až 5 stupně je doporučení školského poradenského zařízení s informovaným souhlasem ZZ dítěte. K poskytnutí poradenské pomoci školského poradenského zařízení dojde na základě vlastního uvážení ZZ, doporučení ředitele MŠ nebo OSPOD.
- Vedoucí učitelka školy určí učitele, který je odpovědný za spolupráci se školským poradenským zařízením v souvislosti s doporučením podpůrných opatření dítěti
- se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Ředitel školy zahájí poskytování podpůrných opatření 2 až 5 stupně bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a získání informovaného souhlasu ZZ.
- Vedoucí učitelka průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrných opatření, nejméně však jeden krát ročně, v případě souvisejících okolností častěji. Ukončení poskytování podpůrného opatření 2 až 5 stupně je-li z doporučení školského poradenského zařízení zřejmé, že podpůrná opatření 2 až 5 stupně již nejsou potřeba. V takovém případě se nevyžaduje informovaný souhlas ZZ, s ním se pouze projedná.

4.11 Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných

V případě diagnostikování mimořádného nadání některého z dětí pracovníky školského poradenského zařízení, bude při vzdělávání zajišťována podpora a rozvíjení jeho mimořádných schopností vhodnou organizací jednotlivých činností tak, aby nebyla jednostranná a neomezila se pestrost a šíře potřebné vzdělávací nabídky vůči danému dítěti.

Dětem, které v průběhu vzdělávání projevují známky nadání, věnují učitelky zvýšenou pozornost zaměřenou na to, aby se projevy nadání dětí v rozmanitých oblastech činnosti smysluplně uplatnily a s ohledem na individuální možnosti dětí dále rozvíjely. Vzhledem

k nerovnoměrnému vývoji předškolních dětí je pro učitelku obtížné odlišit nadání od zrychleného vývoje, proto doporučíme rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení.

4.12 Podmínky pro vzdělávání dětí od 2 do 3 let

Naše mateřské školy, vzhledem k dosavadnímu věkovému složení přijímaných dětí, ***nesplňuje všechny podmínky*** ke vzdělávání dětí od dvou do tří let:

– nejsou vybaveny dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek pro dvouleté děti

– skříňky jsou otevřené z důvodu přímého výběru na základě očního kontaktu dětí věkové skupiny 3-6 let

Splňujeme podmínky v otázce:
– zajištění hygieny dítěte
– umývárny jsou přizpůsobeny dětem od 2 let
– dostatečného prostoru pro volný pohyb a hru dětí
– bezpečnosti – ohrožující předměty nejsou dětem zpřístupněny
– šatny poskytuje prostor na náhradní oblečení
– máme dostatečné prostory na ukládání hygienických potřeb

Jsme schopni v případě zařazení dvouletých dětí zajistit:
– vyhovující režim dne, respektující potřeby dětí
– vytvořit podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami
– specifické pomůcky pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty
– podněcování pozitivních vztahů vedoucích k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou

Při přijetí dítěte do mateřské školy je po dohodě se zákonným zástupcem dítěte stanoven způsob a rozsah stravování dítěte, a to tak, aby se dítě, je-li v době podávání jídla přítomno v mateřské škole, stravovalo vždy. To znamená, že má nárok na stravování formou přesnídávky, oběda a svačiny a to v souvislosti s délkou dohodnutého pobytu v mateřské škole. Školní stravování se řídí stanovenými výživovými normami a rozpětím finančních limitů na nákup potravin (vyhláška č. 107/2005 Sb., o školním stravování). Děti mladší 3 let jsou zařazovány do skupiny strávníků 3-6 let. Množství stravy poskytované pro tyto děti je vhodné přizpůsobit podle jejich individuální potřeby.

Při vzdělávání dětí mladších tří let, převažují spontánní činnosti nad řízenými a důraz je kladen na volnou hru. Volíme individuální i skupinové formy činností a v plné míře akceptujeme vývojová specifika.

Pedagogové si musí uvědomovat specifika související s úrovní motoriky, jazykového, psychického vývoje dítěte, brát ohled na jiné tempo rozvoje prosociálních vztahů mezi dětmi. Dvouleté dítě je egocentrické, projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se. Neorientuje se v prostoru a čase, žije teď a tady. Má velkou potřebu aktivního pohybu a zároveň potřebuje častější odpočinek nejen po stránce fyzické, ale i psychické. Je využita maximální možná výše úvazků pedagogických pracovníků. Rozpis přímé pedagogické činnosti pedagogů je stanoven tak, aby bylo možné co největší souběžné působení pedagogů v rámci třídy mateřské školy v organizačně náročnějších částech dne.

Při plánování činností vycházíme zejména:
- z jednoduchosti
- z časové nenáročnosti
- z dostatku času a prostoru pro hru a pohyb dítěte
- ze známého prostředí
- z podnětnosti a smysluplnosti

Při vzdělávání těchto dětí využíváme tyto metody práce:
- situační učení

- nápodoba
- prožitkové učení
- učení činnostmi a hrou

4.13 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka.

Mateřská škola poskytuje dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

V případě, že MŠ navštěvují alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání, zřídí ředitel MŠ skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.

Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

5. Organizace vzdělávání

Základní škola a Mateřská škola Bílovec, Komenského slučuje čtyři pracoviště. Dvě z nich jsou v Bílovci a to MŠ Zahradní a MŠ Svobodova, dvě další jsou vesnické mateřské školy a to MŠ Bravinné a MŠ Stará Ves.

MŠ Zahradní

- dvoutřídní – věkově heterogenní - kapacita 56 dětí

MŠ Svobodova

- dvoutřídní – věkově homogenní - kapacita 40 dětí

MŠ Bravinné

- jednotřídní – věkově heterogenní - kapacita 26 dětí

MŠ Stará Ves

- jednotřídní – věkově heterogenní - kapacita 13 dětí

Přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání se řídí směrnicí.
Zápis probíhá v termínu, který po dohodě se zřizovatelem stanovuje ředitel mateřské školy a uskutečňuje se na ředitelství Základní školy a Mateřské školy Bílovec, Komenského 701/3, příspěvková organizace pro všechny školy. Před zápisem probíhají v jednotlivých mateřských školách Dny otevřených dveří. O zařazení dítěte do dané MŠ rozhoduje na základě vyhodnocení kritérií ředitel. Pokud rodič požádá, je možné přeřazení dítěte v rámci mateřské školy na jiné pracoviště, většinou však k 1. září.

Školní vzdělávací program je jednotný pro všechna čtyři odloučená pracoviště. Na tvorbě integrovaných bloků se podíleli všichni pedagogičtí pracovníci, kteří je následovně rozpracovávají do třídních vzdělávacích programů. V nich podrobněji rozpracovávají daná témata a tvoří si ho přesně na míru pro danou skupinu dětí.

Součástí vzdělávání je i ***pořádání společných akcí*** v rámci mateřské školy – např. divadelní představení v MŠ, kdy děti společně shlédnou divadlo v jedné škole, výlety- např. ZOO, vzdělávací programy- např. Planetárium, exkurze- např. návštěva záchranného systému 112, pořádání sportovního dopoledne pro děti, návštěva Divadla loutek v Ostravě, pořádání školy v přírodě atd. Cílem pořádání těchto akcí je rozvíjení spolupráce mezi jednotlivými pracovišti, navazování a upevňování kamarádských vztahů mezi dětmi, prožíváni radosti a prosociálních pocitů, získávání jistoty i ve společnosti jiných zaměstnanců a dětí.
Kroužky – jsou organizovány na jednotlivých pracovištích dle nabídky různých organizací na daný školní rok a zájmů rodičů
Předplavecký výcvik dětí předškolního věku ze všech tří pracovišť, jehož cílem je vytvořit v dětech kladný vztah k vodě, nebát se a rozvíjet základy pro budoucí výuku plavání probíhá v plaveckém bazénu v Bílovci pod vedením odborných lektorů.

Nabídka činností (tradice): probíhají na jednotlivých pracovištích různě, patří mezi ně např.:

- oslavy narozenin dětí
- výlety (samostatně nebo s jinými MŠ)
- besedy s policisty, hasiči, zdravotníky
- besedy zaměřené tématicky (o životě psů, dravců apod.)
- výtvarné soutěže
- návštěva ZŠ
- projektové dny s rodiči
- Drakiáda, Bramboriáda, Dýňobraní
- Uspávání broučků na zimu

- Mikulášská nadílka
- vánoční besídka
- vánoční posezení u stromečku s pohoštěním
- dětský maškarní ples
- vynášení a pálení „Moreny“- příchod jara
- oslava Velikonoc
- Den Země
- besídka ke Dni matek
- Zahradní slavnost - rozloučení s předškoláky

6. Charakteristika vzdělávacího programu

Naše škola je společenstvím kreativním, užívajícím prvků několika programů pro předškolní vzdělávání (vychází z RVPPV, inspiruje se programem Školka hrou, Zdravá MŠ).

Školní vzdělávací program (dále jen ŠVP) vychází a je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.

Program je zpracován na základě konkrétních podmínek MŠ, v návaznosti na rodinnou výchovu a individuální potřeby dětí. Zajišťuje rozvoj poznání všem dětem, které MŠ navštěvují. Jedná se o veřejný dokument.

Na ŠVP navazují třídní tematické plány, které konkretizují cíle a obsah vzdělávání v jednotlivých třídách s ohledem na individuální potřeby dětí a věkové složení.

Název našeho školního vzdělávacího programu je: Tajemství duhové kuličky

6.1 Vzdělávací cíle a záměry

CÍL VZDĚLÁVÁNÍ:

1. poznat sebe a svět - rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání ve vědě, umění a řemeslech
2. osvojení etických a mravních hodnot naší společnosti – ovládnout sám sebe
3. osamostatnění dítěte a jeho schopnost projevovat se jako osobnost ve spolupráci s kolektivem
4. vnímat přírodu kolem sebe, hledat v ní poznání, posilovat touhu starat se o životní Prostředí

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

1. kompetence k učení

- dítě se soustředí na danou činnost, zkoumá, zkouší, zajímá se o učení, experimentuje, klade otázky a hledá odpovědi, získané dovednosti a vědomosti uplatňuje
- dítě se učí spontánně, ale i cílevědomě, učí se s chutí, projevuje zájem
- dokáže ohodnotit sebe i okolí

2. kompetence k řešení problémů

- všímá si dění a problémů v okolí, řeší problémy, na které stačí na základě svých zkušeností
- rozlišuje způsoby řešení (funkční a nefunkční), používá logiku v činnostech

- nebojí se chybovat a je iniciativní

3. kompetence komunikativní

- ovládá rodnou řeč, mluví plynule ve větách, vyjadřuje své myšlenky a pocity, formuluje otázky a žádá odpovědi
- reaguje bez zábran, je uvolněné a jisté mezi dětmi i dospělými
- rozšiřuje si slovní zásobu svými otázkami a činnostmi

4. kompetence sociální

- samostatně se umí rozhodnout, a umí si vytvořit názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za své jednání odpovídá a nese důsledky
- dokáže se prosadit, ale dokáže i respektovat názor druhých, dokáže být tolerantní
- podílí se svým jednáním a chováním na vývoji kolektivu dětí
- dokáže pochopit, že násilí, nespravedlnost, ponižování a lhostejnost se nevyplácí a dokáže vzniklé konflikty řešit dohodou

5. kompetence činnostní a občanské

- učí se svobodně plánovat své činnosti a hry, organizovat, podřizovat se, řídit a hodnotit situaci
- rozlišuje své slabé a silné stránky a nachází nové řešení
- pěstuje v sobě smysl pro povinnost a přistupuje k činnostem odpovědně
- chápe, že vše kolem něj se děje v souvislostech
- dokáže žít ve společnosti vrstevníků a nesobecky se v ní prosadit
- dbá na osobní zdraví, ale i na zdraví a bezpečí druhých a chová se odpovědně

OBLASTI VZDĚLÁVÁNÍ:

1. pohyb, sport, zdraví a otužování
2. komunikace, rozvoj řeči a rodného jazyka
3. poznávání hrou a praktickými činnostmi
4. umění a estetika
5. činnosti a vlastní tvorba

PROSTŘEDKY VZDĚLÁVÁNÍ:

- hra, učení, práce přiměřené předškolnímu věku

OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ:

- vnitřně propojený celek určený dětem od 3- 7 let
- jednotlivé cíle a úkoly jsou přiměřené věku a plynule na sebe navazují, tak jak děti věkově postupují do vyšších stupňů vzdělávací nabídky

ZÁMĚRY VZDĚLÁVÁNÍ:

- přiměřenosti - vycházet z věkových zvláštností dětí
- posloupnosti (systematičnosti)- postupovat od jednoduššího ke složitějšímu, postupné zvyšování nároků na dítě, průběžně vyhodnocovat
- trvalosti – vychází z faktu, že lidský mozek rychle zapomíná, proto je potřeba opakovat již naučené

- názornosti – k pochopení problematiky (cíle) se využívá všech smyslů, aby si dítě dokázalo vytvořit vlastní představy o konkrétní problematice
- individuálního přístupu – každé dítě je individualita a je nutné k němu takto přistupovat
- uvědomělosti a aktivity – vedení dítěte k vyvíjení aktivity směřující k osobnímu rozvoji
- komplexnosti – rozvoj osobnosti dítěte ve všech oblastech s využitím různých typů paměti (zraková, sluchová, hmatová…..)
- zpětné vazby – opakování vědomostí a dovedností, návyků k získání informací o postupu dítěte k vytčenému učebními cíli.

6.2 Formy a metody vzdělávací práce, prostředky plnění cílů

FORMY VZDĚLÁVÁNÍ:

- frontální, skupinové, individuální
- kooperativní, individualizované
- řízené, otevřené
- v přirozeném prostředí třídy, na školní zahradě, v okolí školy, při akcích
- předkládáme vzdělávací nabídku s uplatněním integrovaného přístupu- integrovaných bloků, které nabízejí dětem vzdělávací obsah v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích

METODY VZDĚLÁVÁNÍ:

- prožitkové a kooperační učení hrou a činnostmi dětí, které jsou založeny na přímém prožitku dítěte, podporují jeho zvídavost a potřebu objevovat svět a sám sebe.

Metody jsou voleny na základě dokonalé znalosti individuálních potřeb dětí, které jsou pravidelně
hodnoceny a vyhodnocovány s ohledem na rozvoj dítěte.

PROSTŘEDKY PLNĚNÍ CÍLŮ:

Čerpání některých prvků z programů:

Zdravá MŠ
(přátelské prostředí, zdravý životní styl, zdravý přechod do ZŠ, delší pobyty venku, v přírodě)

A Začít spolu
(tvorba pravidel třídy, komunitní kruh, nabídka center aktivit, splynutí- inkluze dětí se speciálními potřebami, vytváření jim vhodných podmínek pro vzdělávání, individuální přístup k dítěti, spolupráce s rodiči)

Těmito zásadami se řídí všichni zaměstnanci MŠ:

- vytváří prostředí bezpečí, jistoty a vstřícnosti
- respektují a mají úctu ke každému jednotlivému dítěti, ke všemu živému, k přírodě
- umožňují radost a prožitek
- umožňují uspokojení ze společné práce

- dbají na individuální přístup
- využívají převážně kladného hodnocení
- jsou osobním příkladem v chování a jednání
- dodržují jednotný výchovný systém

Cíle školy:

- naučit se žít s přírodou a chránit ji
- vytvářet radostnou pohodu v MŠ
- připravit dětem pocit bezpečí a soukromí a důvěry, zajistit individuální přístup k dětem
- vytvářet tvořivé a podnětné prostředí pro děti, rozvíjet a podporovat přirozenou touhu po poznání a směřovat společně k poznání
- doplňovat rodinnou výchovu v úzké spolupráci s rodinou
- vycházet z požadavků rodiny tak, jak to umožňují prostory školy s ohledem na bezpečnost
- umožnit dětem spontánní pohyb v prostorách školy, na zahradě, při vycházkách
- zaměřit se na komunikativní schopnosti dětí a s tím související logopedickou prevenci
- rozvíjet zájmy a nadání dětí, motivovat slabší děti k činnostem
- vytvářet dostatek prostředků a prostoru pro spontánní hru dětí
- frontální, individuální a skupinové činnosti musí být vyvážené a vycházet z dokonalé znalosti potřeb dětí
- připravovat pro děti vhodné podmínky pro život mezi vrstevníky bez rodičů a taktním přístupem učitelek jim pomáhat vyrovnat se s novou životní zkušenost
- dokázat odborně diagnostikovat dítě a vhodně pomáhat rodičům při dalším jeho vývoji
- přijímat všechny děti bez výhrad a s pochopením

Těmito zásadami se řídí všichni zaměstnanci MŠ.

7. Vzdělávací obsah

Hlavním cílem je, aby každý den strávený v MŠ byl pro děti plný smíchu a radosti. Protože vše by pro dítě mělo mít přirozený průběh, hlavní okruhy (bloky) jsou sestaveny ze čtyř témat, která charakterizují rok v přírodě. Okruhy jsou rámcové, učitelky s nimi mohou volně nakládat během roku tak, jak se mění roční období a potřeby dětí.

Vzdělávací obsah je zpracován do čtyř integrovaných bloků, které jsou rámcové, nastiňující cíle a záměry, stručnou charakteristiku vzdělávací nabídky a jejich předmětem bude rozpracování do třídního vzdělávacího programu, který učitelky vytváří v součinnosti s potřebami dětí a školy. Současně do TVP budou začleněny dílčí projekty ŠVP.

V daném okruhu má každý měsíc téma, které je rozpracováno do jednotlivých týdenních podtémat. Podtémata se mohou volně měnit podle potřeby nebo situace, mohou se vzájemně prolínat a doplňovat. Časově jsou omezeny pouze orientačně, je na každé učitelce, zda se budou nabízená podtémata prolínat, jak dlouho s konkrétním tématem bude pracovat. Chceme vycházet ze zájmu, potřeb a přání dětí. Jistým podstatným momentem je i složení dětí ve třídě, především jejich věk.

Témata dopravní výchova a ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí začleňujeme do jednotlivých podtémat.

HLAVNÍ CÍLE stanovené v blocích, které se promítají do pěti vzdělávacích oblastí:

- **OBLAST BIOLOGICKÁ – DÍTĚ A JEHO TĚLO**

Stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte, podporovat jeho fyzickou pohodu, zlepšovat jeho tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, podporovat rozvoj jeho pohybových i manipulačních dovedností, učit ho sebeobslužným dovednostem a vést ho k zdravým životním návykům a postojům.

- **OBLAST PSYCHOLOGICKÁ – DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA**

Podporovat duševní pohodu dětí, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citů i vůle, stejně i tak jeho sepepojetí i sebenahlížení, jeho kreativity a sebevyjádření, stimulovat osvojování a rozvoj jeho vzdělávacích dovedností a povzbuzovat ho v dalším rozvoji, poznávaní a učení.

- **OBLAST INTERPERSONÁLNÍ – DÍTĚ A TEN DRUHÝ**

Podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.

- **OBLAST SOCIÁLNĚ-KULTURNÍ – DÍTĚ A SPOLEČNOST**

Kulturní je uvést dítě do společenství ostatních lidí a do pravidel soužití s ostatními, uvést je do světa materiálních i duchovních hodnot, do světa kultury a umění, pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje a umožnit mu aktivně se podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí.

- **OBLAST ENVIRONMENTÁLNÍ – DÍTĚ A SVĚT**

Založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí - počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu – a vytvořit elementární základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte (člověka) k životnímu prostředí.

7.1 Integrované bloky

I. „Nejlepší malíř je podzim“

Záměrem tohoto bloku je navodit radostnou atmosféru ve třídě, těšit se na společný pobyt dětí v MŠ, na společné zážitky. Utvářet pěkné vztahy mezi sebou navzájem, poznávat kamarády, uvědomovat si rozdíly mezi rodinou a mateřskou školou. Povedeme děti k důslednému dodržování základních hygienických návyků a k sebeobsluze. Osvojit si jednoduché poznatky o přírodě a jejich proměnách, objevovat význam ovoce a zeleniny pro zdraví člověka. Sledovat charakteristické rysy podzimního období, péče o své okolí. Rozvíjet pracovní zručnost s různým přírodním materiálem. Vnímání krás podzimních barev,

seznamování se se změnami počasí. Vytvářet si životní postoje prospívající zdraví, osvojovat si poznatky o svém těle.

Významné dny:
28. 9. Den české státnosti
28. 10. Den vzniku samostatného československého státu
2. 11. Památka zesnulých (dušičky)
11. 11. Svatý Martin
17. 11. Sametové revoluce
25. 11. Svatá Kateřina

II. „Bílé zimní radovánky“

V tomto bloku se zaměříme na předvánoční a vánoční čas. Mikuláš jako tradice pro děti plná radosti a zábavy. Seznamovat se s tradicemi vánočních svátků. Uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a vyjadřovat je. Uvědomovat si citovou vazbu k rodinným příslušníkům a k lidem kolem nás. Vést děti k prohlubování kladných vztahů ke svým vrstevníkům, blízkým osobám i autoritám.

Vnímat krásu přírody v zimě. Získat pocit radostného očekávání vstupu do 1. třídy ZŠ, získat zájem o učení. Vytvářet základní představu o dopravních prostředcích a bezpečném pohybu v silničním provozu. Hledání souvislostí mezi dopravou a životním prostředím. Seznamovat děti s tradicí masopustu a společnými silami se připravovat na dětský maškarní ples.

Významné dny:
4. 12. Barborka
6. 12. Mikuláš
13. 12. Sv. Lucie
24. 12. Štědrý den
25. 12. Boží hod vánoční
26. 12. Sv. Štěpán
31. 12. Silvestr
1. 1. Nový rok, den obnovy samostatného českého státu
6. 1. Tři králové
2. 2. Hromnice
14. 2. Sv. Valentýn
Masopust

III. „Jaro ťuká na vrátka“

V rámci tohoto bloku si budeme všímat nového života v přírodě, lidových tradic a zvyků, upevňovat sounáležitost s živou a neživou přírodou, seznamovat se se světem rostlin. Hledat odpovědi na otázky týkající se živých tvorů, vztah člověka k nim. Objevování různých druhů zvířat a seznamování se s jejich životem.

Prohlubovat jejich kladný vztah k blízkým osobám, zejména maminkám, které v tomto měsíci slaví svátek.

Významné dny:
8. 3. Mezinárodní den žen
Velikonoce
20. 3. – 21. 3. Jarní rovnodennost
Konec března vynášení Moreny
22. 4. Den Země
30. 4. Pálení čarodějnic
1. 5. Svátek práce
8. 5. Den vítězství
Druhá neděle v květnu Den matek

IV. „Léto plné sluníčka“

V rámci tohoto bloku se zaměřujeme na vztah k rodině, na strukturu rodiny. Správné chování člověka k přírodě a životnímu prostředí. Samostatně se výtvarně vyjadřovat, dodržovat kulturní a společenské návyky při zpěvu, rozvíjet všechny smysly. Rozvíjet povědomí o životě zvířat i lidí na planetě Zemi a získat povědomí o přátelství a toleranci lidí všech barev pleti.

Probouzet v dítěti chuť dívat se kolem sebe, naslouchat, objevovat, poznávat svou osobnost, vnímat, co už samo umí, zvládne, dokáže. Opakovat to, co jsme se v průběhu roku společně naučili a společně hodnotit, jak jsme vše zvládli. Vést děti k pěstování pudu sebezáchovy, k uvědomění si nebezpečí, se kterým se může setkat o prázdninách, aby umělo požádat druhého o pomoc.

Významné dny:
1. 6. Den dětí
Den otců

7.2 Očekávané výstupy předškolního vzdělávání, dílčí cíle a kompetence

I. integrovaný blok

Vzdělávací cíle:

- **Dítě a jeho tělo**
- rozvíjet a užívat všechny své smysly
- uvědomovat si své tělo
- osvojení si poznatky o svém těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě

- **Dítě a svět**
- poznávání jiných kultur

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí
- rozvoj úcty k životu ve všech jejich formách
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu

➢ **Dítě a ten druhý**

- osvojit si elementární poznatky, schopnosti a dovednosti důležitých pro navazování vztahů dítěte k druhému
- seznámení s pravidly chování ve vztahu k druhým lidem a dětem
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem

➢ **Dítě a jeho psychika**

- poznávat sebe samotného, rozvíjet pozitivní city ve vztahu k sobě (sebevědomí, sebedůvěra, osobní spokojenost)
- rozvíjet řečové schopnosti a jazykové dovednosti (naslouchání, vnímání a porozumění)
- rozvíjet komunikativní projev
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení, k myšlení slovně logickému, rozvoj paměti a pozornosti
- rozvoj představivosti a fantazie
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet a city plně prožívat
- posilování přirozených poznávacích citů (zvídavosti, radosti z objevování)

➢ **Dítě a společnost**

- rozvoj schopností žít ve společnosti, vnímat a přijímat základní hodnoty v této společnosti
- rozvíjet tvořivost (tvořivé sebevyjádření)
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření

Směřujeme ke kompetencím:

- dítě má zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní hygienické návyky, stará se o osobní hygienu, přijímá stravu a tekutiny, umí stolovat, postará se o sebe a své osobní věci, svléká se a obouvá se
- zvládá jednoduchou sebeobsluhu a pracovní úkony, snaha po sobě uklízet, být ohleduplný k hračkám, zvládá jednoduché práce ve třídě a na zahradě,
- dokáže respektovat potřeby jiných dětí
- dodržuje pravidla dohodnutá - soužití společné v mateřské škole, dodržuje pravidla her
- spolupracuje s ostatními
- dokáže se samostatně vyjadřovat, uvědomuje si samostatnost a zaujímá vlastní názor
- rozhoduje o svých činnostech

- dokáže se odloučit od svých rodičů a blízkých na určitou dobu, je aktivní i bez jejich podpory
- rozlišuje, co prospěje jeho zdraví, bezpečí
- domlouvá se gesty a slovy
- dokáže komunikovat s dospělými, kterým je svěřen, překonává svůj stud, respektuje ho
- dokáže bez problému navazovat vztah s ostatními dětmi
- dokáže pochopit, že všichni lidé mají hodnotu, i když nejsou stejní
- dokáže chápat, co si ostatní přejí a po čem touží
- dokáže se bránit před násilím jiného dítěte
- má ucelené návyky v základní formě společenského chování
- bez problémů se začleňuje mezi své vrstevníky
- dokáže se adaptovat na vstup do školy
- šetrně zachází s hračkami kolem sebe, a to vlastními i cizími
- dobře se orientuje v prostředí mateřské školy
- zvládá běžné činnosti na něho kladené
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá ke komunikaci
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že svým chováním na něm se podílí a že je může ovlivnit

Okruhy činností:

- práce s literárním textem
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití
- hry zaměřené na rodinu a přátelé
- cvičení v projevování citů, sebeovládání, v sebekontrole
- činnosti zaměřené ke spokojenosti a radosti
- hry procvičující orientaci v prostoru
- spontánní hra
- prohlížení a čtení knížek
- poslech čtených pohádek a příběhů
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- aktivity přirozené pro adaptaci dítěte
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití
- činnosti s viditelným cílem, v nichž může být dítě úspěšné
- smyslové a psychomotorické hry
- rozhovory, skupinová konverzace, vyprávění zážitků, individuální konverzace
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišení zvuků, užívání gest
- smyslové hry, činnosti zaměřené na rozvoj cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti

- ekologicky zaměřené motivované hravé aktivity (ekohry)
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník...)
- přirozené poznávání a pozorování blízkého okolí, výlety, vycházky do okolí
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami, a materiály ve svém okolí, v jejichž prostřednictví získává zkušenosti o jejich vlastnostech (pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- přirozené u zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě - příroda živá x neživá, přírodní děje a jevy, rostliny a živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období/
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní pěstitelské a chovatelské činnosti

II. integrovaný blok

Vzdělávací cíle:

- **Dítě a jeho tělo**
  - osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
  - užívání a rozvoj všech smyslů
  - rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.)

- **Dítě a svět**
  - poznávání jiných kultur
  - pochopení, že změny způsobené lidským chováním mohou prostředí chránit, ale i ho poškodit

- **Dítě a ten druhý**
  - posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem
  - seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému

- **Dítě a jeho psychika**
  - rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, tvořivého sebevyjádření a rozvoj společenského i estetického vkusu)
  - rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je upevňovat citové prožívání
  - rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností
  - rozvoj psychické a fyzické zdatnosti
  - osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení, psaní a rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální a neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
  - vytváření základů pro práce s informacemi
  - vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení
  - osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)

- **Dítě a společnost**
  - rozvoj základních kulturních a společenských postojů, návyků a dovedností dětí
  - vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých přeměnách

Směřujeme ke kompetencím:

- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své pocity, prožitky řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými prostředky
- zajímá se o druhé i o věci kolem něj
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, chce porozumět věcem a jevům, které se kolem něj vyskytují, poznává, že se mnoho může naučit, raduje se z věcí, které sám zvládl
- uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- napodobuje modely prosociálního chování, které nachází ve svém okolí
- nebojí se chybovat, pokud dostává pozitivní ocenění také za jeho snažení a ne jen za úspěch
- odhaduje své síly a oceňuje pokroky ostatních dětí
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (výtvarnými, řečovými, hudebními, dramatickými)
- dovede využívat informativní a komunikativní prostředky (knížky, média, encyklopedie, telefon, počítač, audiovizuální techniky)
- dbá na své zdraví, ale i na zdraví ostatních, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolí (přírodní i společenské)
- dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla soužití a přizpůsobí se jim
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu

Okruhy činností:

- hudební a hudebně pohybové hry
- činnosti zaměřené k vytváření pojmů a osvojování poznatků
- společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinové konverzace
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti – logické, mechanické a obrazné a pojmové
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- manipulační a jednoduchá cvičení s předměty, nástroji, náčiním
- odpovědi na dané otázky – práce s knihou, s obrázky, s médii atd.
- příprava a realizace společných slavností
- tvůrčí a estetické aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové)
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, pohybové
- společná povídání, setkání, sdílení a naslouchání druhých

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- samostatný slovní projev na dané téma
- přednes, recitace, dramatizace a zpěv
- poslech čtených pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- smyslové a psychomotorické hry
- jednoduché a pracovní činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy daného prostředí
- příležitosti a činnosti zaměřené k ochraně zdraví, bezpečí, a vytváření zdravých životních návyků
- práce s literárním textem, s obrázky, encyklopedie, a další média
- hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- poznávání přírody, sledování rozmanitosti v ní (příroda živá, neživá, přírodní jevy, děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle
- hry procvičující orientaci v prostoru i rovině
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- příprava a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní akce)
- činnosti zasvěcující do časových pojmů a vztahů ve vztahu s denním řádem, posloupnosti dějů, příběhů a událostí

III. integrovaný blok

Vzdělávací cíle:

- **Dítě a jeho tělo**
  - rozvoj a užívání všech smyslů
  - osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

- **Dítě a svět**
  - rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
  - vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s neživou přírodou, lidmi společností, planetou Zemí

- **Dítě a ten druhý**
  - rozvoj kooperativních dovedností
  - ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi

- **Dítě a jeho psychika**
  - rozvoj schopnosti citového vztahu vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
  - rozvoj komunikativních dovedností (verbálních a neverbálních) a kultivovaného projevu

- **Dítě a společnost**
  - vytváření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat

Směřujeme ke kompetencím:

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně, vyjadřuje své myšlenky, otázky, odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- průběžně rozšiřuje svoji slovní zásobu a aktivně ji používá ke komunikaci
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své pocity, prožitky, nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými atd.)
- klade otázky a odpovídá na ně, aktivně si všímá co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům i dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit
- soustředěně pozoruje, zkoumá, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší a experimentuje, spontánně vymýšlí nová řešení problémů, má vlastní nápady a využívá při tom dosavadních zkušeností a fantazie.
- upřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámé situaci se chová obezřetně, umí odmítnout nevhodné chování či komunikaci
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem něj děje
- dbá na osobní zdraví, i bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolí (přírodní a společenské)
- chápe, že nespravedlivost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita, a násilí se nevyplácí, a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům ponižování a ubližování

Okruhy činností:

- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- jednoduché úkoly a činnosti manipulační s předměty, pomůckami, nástroji a náčiním
- činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, hody, lezení)
- nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh, pohybů těla na místě)
- činnosti zaměřené na základní gymnastiku, turistiku, sezonní činnosti, míčové hry

IV. integrovaný blok

Vzdělávací cíle:

- **Dítě a jeho tělo**

- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

➢ **Dítě a svět**

- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoje a neustálých proměnách

➢ **Dítě a ten druhý**

- osvojení elementárních poznatků, schopností a dovedností, důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v MŠ, atd.)

➢ **Dítě jeho psychika**

- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvídavosti, radosti, zájmu z objevování atd.)

➢ **Dítě a společnost**

- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané

Směřujeme ke kompetencím:

- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných aktivitách se domlouvá s ostatními dětmi, je schopné respektovat druhé, přijímat a uzavírat kompromisy
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům přistupuje odpovědně a váží si úsilí a práce druhého
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své pocity, prožitky a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými atd.)
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit a přiučit, raduje se z toho, co již samo dokázalo.

Okruhy činností:

- artikulační, sluchové, řečové, rytmické hry, hry se slovy, slovní říčky, hádanky, vokální činnosti, společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinové konverzace
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební, dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy divadla a filmových představení, využívání příležitostí seznamující se přirozeným způsobem s různými zvyky a tradicemi)
- různorodé společenské hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.)
- přímé pozorování přírodních, kulturních a technických objektů i jevů v okolí dítěte, námětové hry a činnosti, hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- samostatný slovní projev na určité téma (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým atd.)
- grafické a konstruktivní činnosti, hudební a hudebně pohybové hry a činnosti, relaxační a odpočinkové činnosti, zajišťující zdravou pohodu a atmosféru

DOPLŇKOVÉ PROGRAMY

- Záměrem tohoto programu je nabídnout dětem možnost k jejich dětskému talentu, nebo zabezpečit u dětí vzdělávací nabídku pro ty děti, které disponují schopnosti k určitým činnostem. Základem je respektování potřeb dětí a jejich rodičů.

7.3 Očekávané výstupy předškolního vzdělávání

1. Dítě a tělo:

- pohybuje se koordinovaně, je přiměřeně obratné a zdatné (např. hází a chytá míč, udrží rovnováhu na jedné noze, běhá, skáče, v běžném prostředí se pohybuje bezpečně)
- svlékne se, oblékne i obuje (zapne a rozepne zip i malé knoflíky, zaváže si tkaničky, oblékne si čepici, rukavice)
- je samostatné při jídle (používá správně příbor, nalije si nápoj, stoluje čistě)
- zvládá samostatně osobní hygienu (používá kapesník, umí se vysmrkat, umyje a osuší si ruce, použije toaletní papír, použije splachovací zařízení, uklidí po sobě)
- zvládá drobné úklidové práce (posbírá a uklidí předměty a pomůcky na určené místo, připraví další pomůcky, srovná hračky)
- postará se o své věci (udržuje v nich pořádek)

2. Dítě a jeho psychika:

- zvládá odloučení od rodičů
- vystupuje samostatně, má svůj názor, vyjadřuje souhlas i nesouhlas
- projevuje se jako emočně stálé, bez výrazných výkyvů v náladách
- ovládá se a kontroluje (reaguje přiměřeně na drobný neúspěch, dovede odložit přání na pozdější dobu, dovede se přizpůsobit konkrétní činnosti či situaci)
- je si vědomé zodpovědnosti za své chování
- dodržuje dohodnutá pravidla

3. Dítě a ten druhý:

- vyslovuje správně všechny hlásky (i sykavky, rotacismy, měkčení)
- mluví ve větách, dovede vyprávět příběh, popsat situaci apod.
- mluví většinou gramaticky správně (tj. užívá správně rodu, čísla, času, tvarů, slov, předložek aj.)
- rozumí většině slov a výrazů běžně užívaných v jeho prostředí
- má přiměřenou slovní zásobu, umí pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- přirozeně a srozumitelně hovoří s dětmi i dospělými, vede rozhovor, a respektuje jeho pravidla
- pokouší se napsat hůlkovým písmem své jméno (označí si výkres značkou nebo písmenem)
- používá přirozeně neverbální komunikaci (gesta, mimiku, řeč těla, aj.)
- spolupracuje ve skupině

4. Dítě a společnost:

- je zručné při zacházení s předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami a nástroji (pracuje se stavebnicemi, modeluje, stříhá, kreslí, maluje, skládá papír, vytrhává, nalepuje, správně otáčí listy v knize apod.)
- zvládá činnosti s drobnějšími předměty (korálky, drobné stavební prvky apod.)
- tužku drží správně, tj. dvěma prsty třetí podložený, s uvolněným zápěstím
- vede stopu tužky, tahy jsou při kreslení plynulé, (obkresluje, vybarvuje, v kresbě přibývají detaily i vyjádření pohybu)
- umí napodobit základní geometrické obrazce (čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník), různé tvary, (popř. písmena)
- rozlišuje pravou a levou stranu, pravou i levou ruku (může chybovat)
- řadí zpravidla prvky zleva doprava
- používá pravou či levou ruku při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje (je zpravidla zřejmé, zda je dítě pravák či levák)

5. Dítě a svět:

- rozlišuje a porovnává podstatné znaky a vlastnosti předmětů (barvy, velikost, tvary, materiál, figuru a pozadí), nachází jejich společné a rozdílné znaky
- složí slovo z několika slyšených slabik a obrázek z několika tvarů
- rozlišuje zvuky (běžných předmětů a akustických situací i zvuky jednoduchých hudebních nástrojů)
- rozpozná rozdíly mezi hláskami (měkké a tvrdé, krátké a dlouhé)
- sluchově rozloží slovo na slabiky (vytleskává slabiky ve slově)
- najde rozdíly na dvou obrazcích, doplní detaily
- rozlišuje jednoduché obrazné symboly a značky i jednoduché symboly a znaky s abstraktní podobou (písmena, číslice, základní dopravní značky, piktogramy)
- postřehne změny ve svém okolí, na obrázku (co je nového, co chybí)
- reaguje správně na světelné a akustické signály
- má představu o čísle (ukazuje na prstech či předmětech počet, počítá na prstech, umí počítat po jedné, chápe, že číslovka vyjadřuje počet)

- orientuje se v elementárních počtech (vyjmenuje číselnou řadu a spočítá počet prvků minimálně v rozsahu do pěti (deseti)
- porovnává počet dvou málopočetných souborů, tj. v rozsahu do pěti prvků (pozná rozdíl a určí o kolik je jeden větší či menší)
- rozpozná základní geometrické tvary (kruh, čtverec, trojúhelník atd.)
- rozlišuje a porovnává vlastnosti předmětů
- třídí, seskupuje a přiřazuje předměty dle daného kritéria (barva, tvar, velikost...)
- přemýšlí, vede jednoduché úvahy, komentuje, co dělá („přemýšlí nahlas“)
- chápe jednoduché vztahy a souvislosti, řeší jednoduché problémy a situace, slovní příklady, úlohy, hádanky, rébusy, labyrinty
- rozumí časoprostorovým pojmům (např. nad, pod, dole, nahoře, uvnitř a vně, dříve, později, včera, dnes), pojmům označujícím velikost, hmotnost (např. dlouhý, krátký, malý, velký, těžký, lehký)
- soustředí pozornost na činnosti po určitou dobu (cca 10 - 25 min.)
- „nechá“ se získat pro záměrné učení (dokáže se soustředit i na ty činnosti, které nejsou pro něj aktuálně zajímavé)
- záměrně si zapamatuje, co prožilo, vidělo, slyšelo, je schopno si toto po přiměřené době vybavit a reprodukovat, částečně i zhodnotit
- pamatuje si říkadla, básničky, písničky
- přijme úkol či povinnost, zadaným činnostem se věnuje soustředěně, neodbíhá k jiným,
- dokáže vyvinout úsilí a dokončit je
- postupuje podle pokynů
- pracuje samostatně
- uplatňuje základní společenská pravidla (zdraví, umí požádat, poděkovat, omluvit se)
- navazuje kontakty s dítětem i dospělými, komunikuje s nimi zpravidla bez problémů, s dětmi, ke kterým pociťuje náklonnost, se kamarádí
- nebojí se odloučit na určitou dobu od svých blízkých
- je ve hře partnerem (vyhledává partnera pro hru, v zájmu hry se domlouvá, rozděluje a mění si role)
- zapojí se do práce ve skupině, při společných činnostech spolupracuje, přizpůsobuje se názorům a rozhodnutí skupiny
- vyjednává a dohodne se, vyslovuje a obhajuje svůj názor
- ve skupině (v rodině) dodržuje daná a pochopená pravidla, pokud jsou dány pokyny, je srozuměno se jimi řídit
- k ostatním dětem se chová přátelsky, citlivě a ohleduplně (dělí se o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělí si úlohy, všímá si, co si druhý přeje)
- je schopno brát ohled na druhé (dokáže se dohodnout, počkat, vystřídat se, pomoci mladším
- pozorně poslouchá či sleduje se zájmem literární, filmové, dramatické či hudební představení
- zaujme je výstava obrázků, loutek, fotografii, návštěva zoologické či botanické zahrady, statku, farmy apod.
- je schopno se zúčastnit dětských programů, zábavných akcí, slavností, sportovních akcí
- svoje zážitky komentuje, vypráví, co vidělo, slyšelo, dokáže říci, co bylo zajímavé, co jej zaujalo, co bylo správné, co ne

- zajímá se o knihy, zná mnoho pohádek a příběhů, má své oblíbené hrdiny
- zpívá jednoduché písně, rozlišuje a dodržuje rytmus (např. vytleskat, na bubínku)
- vytváří, modeluje, kreslí, maluje, stříhá, lepí, vytrhává, sestavuje, vyrábí
- hraje tvořivé a námětové hry (např. na školu, na rodinu, na cestování, na lékaře), dokáže hrát krátkou divadelní roli
- vyzná se ve svém prostředí (doma, ve škole), spolehlivě se orientuje v blízkém okolí (ví, kde bydlí, kam chodí do školky, kde jsou obchody, hřiště, kam se obrátit když je v nouzi apod.)
- zvládá běžné praktické činnosti a situace, s nimiž se pravidelně setkává (např. dovede vyřídit drobný vzkaz, nakoupit a zaplatit v obchodě, říci si o to, co potřebuje, ptá se na to, čemu nerozumí, umí telefonovat, dbá o pořádek a čistotu, samostatně se obslouží, zvládá drobné úklidové práce, je schopno se starat o rostliny či drobná domácí zvířata)
- ví, jak se má chovat (např. doma, v mateřské škole, na veřejnosti, u lékaře, v divadle, v obchodě, na chodníku, na ulici, při setkání s cizími a neznámými lidmi) a snaží se to dodržovat
- má poznatky ze světa přírody živé i neživé, lidí, kultury, techniky v rozsahu jeho
- praktických zkušeností (např. orientuje se v tělesném schématu, umí pojmenovat jeho
- části i některé orgány, rozlišuje pohlaví, ví, kdo jsou členové rodiny a čím se zabývají,
- rozlišuje různá povolání, pomůcky, nástroje, ví, k čemu jsou peníze, zná jména některých rostlin, stromů, zvířat a dalších živých tvorů, orientuje se v dopravních prostředcích, zná některé technické přístroje), rozumí běžným okolnostem, dějům, jevům, situacím, s nimiž se bezprostředně setkává (např. počasí a jeho změny, proměny ročních období, látky a jejich vlastnosti, cestování, životní prostředí a jeho ochrana, nakládání s odpady)
- přiměřeným způsobem se zapojí do péče o potřebné
- má poznatky o širším prostředí, např. o naší zemi (města, hory, řeky, jazyk, kultura), o existenci jiných zemí a národů, má nahodilé a útržkovité poznatky o rozmanitosti světa jeho řádu (o světadílech, planetě Zemi, vesmíru)
- chová se přiměřeně a bezpečně ve školním i domácím prostředí i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře), uvědomuje si možná nebezpečí (odhadne nebezpečnou situaci, je opatrné, neriskuje), zná a zpravidla dodržuje základní pravidla chování na ulici (dává pozor při přecházení, rozumí světelné signalizaci)
- zná faktory poškozující zdraví (kouření)
- uvědomuje si rizikové a nevhodné projevy chování, např. šikana, násilí

8. Evaluace a hodnocení

(má jasně stanovené oblasti, stanovené techniky vyhodnocování, stanovuje odpovědnost zúčastněných. Jeho součástí je sledování vzdělávacích pokroků dětí….)

Dokumenty školy

- ŠVP - TVP
- Soulad ŠVP - RVP
- Evaluační systém

Evaluace časově neomezených témat + integrovaných bloků

Cíl: vyhodnocení naplňování stanovených záměrů v rámci realizace vzdělávacích nabídek

Časový rozvrh: po ukončení daného tématu

Nástroje:
- záznam do formuláře
- konzultace p. učitelek
- dle potřeb záznam do přehledu o rozvoji dítěte
- konzultace s rodiči

Kdo: paní učitelky

Záznamy o rozvoji dítěte

Cíl: vytvoření přehledů o rozvoji dítěte – portfolium

Časový rozsah: 2x ročně – případně dle potřeby

Nástroje:
- záznamy do archů
- konzultace učitelek
- konzultace s rodiči
- pedagogické rady

Kdo: paní učitelky

Soulad TVP- ŠVP – RVP

Cíl: ověření souladu TVP – ŠVP – RVP, hodnocení naplňování záměrů, vzdělávacího obsahu, podmínek, metod, forem práce, doplňkových program MŠ, spoluúčast rodičů

Časový rozvrh: 1x ročně

Nástroje:
- přehledy o rozvoji dítěte
- výstavy, vystoupení dětí
- pedagogické rady
- zpráva hodnocení školy
- konzultace
- dotazníky
- hospitační záznamy
- fotodokumentace

Kdo: paní učitelky, učitelka pověřená vedením školy

Osobní rozvoj pedagogů

Cíl: uplatnění nových zkušeností z DVPP = využití ve vlastní práci, autoevaluace vlastního vzdělávacího procesu, autoevaluace ve vztahu k dalšímu osobnostnímu růstu

Časový rozvrh: průběžně, 1x za rok

Nástroje:
- plán dalšího vzdělávání
- pedagogické rady
- hospitace

Kdo: paní učitelky, učitelka pověřená vedením školy, zástupce ředitele pro MŠ

Evaluace personálních podmínek

Cíl: zhodnotit personální podmínky ve vztahu k naplňování cílů RVP

- kvalifikovanost pedagogických pracovníků
- DVPP = naplňování stanovených cílů
- personální zabezpečení v mateřské škole

Časový rozvrh: 1x ročně

Nástroje:
- průběžné vzdělávání pedagogů
- kontrolní činnost
- hospitace
- pedagogické a provozní porady

Kdo: zástupce ředitele pro MŠ, učitelka pověřená vedením školy, paní učitelky, provozní zaměstnanci dle kompetencí

Evaluace materiálních podmínek

Cíl: zhodnotit materiální podmínky školy ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP

- budova – technický stav
- vybavenost tříd – nábytek
- pomůcky a hračky v MŠ
- zahrada – zahradní náčiní - Kuchyň

Časový rozvrh: 1x ročně

Nástroje:
- záznamy z pedagogických a provozních porad
- záznamy z kontrolní činnosti

Kdo: všechny pracovnice dle místa pracovní činnosti

Evaluace organizačních podmínek školy

Cíl: zhodnotit vhodnost a účelnost organizace k naplňování záměrů ŠVP

Časový rozvrh: 1x ročně

Nástroje:
- hospitace
- kontrolní činnost
- záznamy z pedagogických a provozních porad
- konzultace

Kdo: všechny pracovnice dle profesní odpovědnosti

Spolupráce:

Evaluace spolupráce s rodinou

Cíl: úspěšnost zvolených metod spolupráce a naplňování stanovených záměrů v této oblasti v ŠVP

Časový rozvrh: 1x ročně

Nástroje:
- fotodokumentace
- záznamy z doplňkového programu
- rozhovory s rodiči
- pedagogické a provozní porady

Kdo: paní učitelky, učitelka pověřená vedením školy, zástupce ředitele pro MŠ